

Quick-scan uitbreiding bedrijfspand
Stichtsekade 47a Ankeveen
Toetsing aan natuurwetgeving

Reymerink BV

1 juni 2011
Definitief rapport
9W8059

George Hintzenweg 85
Postbus 8520
3009 AM Rotterdam
+31 (0)10 443 36 66 Telefoon
Fax
info@rotterdam.royalhaskoning.com E-mail
www.royalhaskoning.com Internet
Arnhem 09122561 KvK

Documenttitel	Quick-scan uitbreiding bedrijfspand Stichtsekade 47a Ankeveen Toetsing aan natuurwetgeving
Verkorte documenttitel	Quick-scan
Status	Definitief rapport
Datum	1 juni 2011
Projectnaam	Stichtsekade 47a onderzoek wijzigingsbevoegdheid
Projectnummer	9W8059
Opdrachtgever	Reymerink BV
Referentie	9W8059/R00001/904843/Rott

Auteur(s)	Ir. W. Stempher
Collegiale toets	Ir. H. Kossen
Datum/paraaf	...31/5/2010.....
Vrijgegeven door	Ir. F.J. Jorna
Datum/paraaf	...31/5/2010.....

INHOUDSOPGAVE

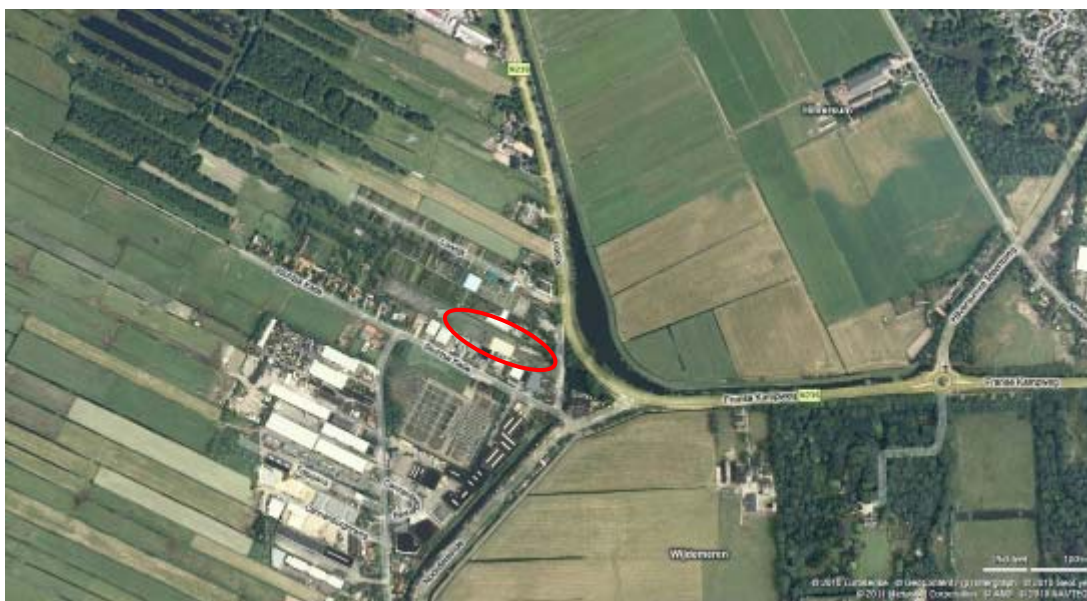
	Blz.
1 INLEIDING	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Leeswijzer	1
2 TOETSINGSKADER	3
2.1 Flora- en faunawet	3
2.2 Natuurbeschermingswet	3
2.3 Nota ruimte (Ecologische Hoofdstructuur)	4
3 WERKWIJZE	7
4 BESCHRIJVING PLANGEBIED EN BESCHERMDE NATUURWAARDEN	9
4.1 Locatie	9
4.2 Ligging beschermde gebieden	9
4.3 Biotopen en groenstructuren	11
4.4 Beschermde soorten	13
4.4.1 Flora	13
4.4.2 Zoogdieren	13
4.4.3 Broedvogels	14
4.4.4 Reptielen en amfibieën	14
4.4.5 Vissen	15
4.4.6 Dagvlinders en libellen	15
4.4.7 Overige soorten	16
4.5 Synthese inventarisatie	16
5 VOORGENOMEN INGREEP EN MOGELIJK EFFECTEN	18
5.1 Omschrijving activiteiten en werkzaamheden	18
5.2 Mogelijke effecten	18
6 EFFECTBEOORDELING	19
6.1 Zoogdieren	19
6.2 Broedvogels	19
6.3 Amfibieën	20
6.4 Beschermde gebieden	21
6.5 Synthese effectbeoordeling	22
7 CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES	23
7.1 Algemeen	23
7.2 Voorzorgsmaatregelen	23
7.2.1 Broedvogels	23
7.2.2 Amfibieën	23
7.3 Zorgplicht	24

8	LITERATUUR	25
	BIJLAGE 1: NEDERLANDSE NATUURWETGEVING	27

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Reymerink BV is voornemens het bedrijfspand aan de Stichtsekade 47a te Ankeveen uit te breiden. Deze uitbreiding zal plaatsvinden aan de achterzijde van het huidige bedrijf op een (gedeeltelijk) braakliggend terrein. In figuur 1.1 is een overzicht gegeven van de ligging van het plangebied.

Figuur 1.1 Globale ligging van het plangebied (rode contour).

Alle ruimtelijke ontwikkelingsprojecten dienen getoetst te worden op effecten in het kader van de Flora- en faunawet. Veel planten en dieren zijn beschermd door deze wet. Activiteiten met effecten die leiden tot vernietiging of verstoring van populaties en leefgebieden van beschermde soorten zijn niet toegestaan zonder ontheffing. Of deze effecten kunnen optreden, wordt in eerste instantie beoordeeld middels een verkennende toets, de zogenaamde quick-scan. Deze quick-scan heeft tot doel de waarde van het plangebied voor beschermde flora en fauna in kaart te brengen en te voorzien in een eerste inschatting van mogelijke effecten van de voorgenomen werkzaamheden op beschermde soorten. Op basis hiervan wordt de ingreep getoetst aan de Flora- en faunawet en wordt eventueel aanvullend onderzoek voorgeschreven dat verdere duidelijkheid kan bieden of een ontheffing noodzakelijk is.

Gezien de ligging van het plangebied nabij beschermde gebieden is een toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur voor deze ingreep aan de orde.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beknopt overzicht gegeven van de werking van de Flora- en faunawet. De gevolgde werkwijze wordt besproken in hoofdstuk 3. De resultaten van de inventarisatie zijn opgenomen in hoofdstuk 4. De voorgenomen werkzaamheden worden

beschreven in hoofdstuk 5. Hoofdstuk 6 geeft een inschatting van de effecten die worden verwacht door de geplande ingreep. De eindconclusies van deze toetsing zijn terug te vinden in hoofdstuk 7.

2 TOETSINGSKADER

Binnen de Nederlandse natuurwetgeving wordt onderscheid gemaakt in de soortenbescherming en gebiedsbescherming. Hiervoor zijn twee wetten actief, respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. In beide wetten zijn naast het nationaal natuurbeschermingsbeleid ook tal van internationale verdragen en richtlijnen verankerd, zoals: Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Wetlands-Convention, Conventie van Bonn en CITES. Daarnaast is in het Nederlandse natuurbesluit aangegeven dat de verschillende bijzondere en beschermde natuurgebieden verbonden dienen te worden, hetgeen tot uiting komt in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is planologisch verankerd in de Nota Ruimte.

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van planten en dieren in Nederland en is in april 2002 in werking getreden. Via de Flora- en faunawet is onder andere het soortenbeschermingsdeel van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in de Nederlandse wetgeving vastgelegd.

De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling.

In 2005 is met het gewijzigde Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten het beschermingsregime versoepeld. Met deze aangepaste regelgeving is niet meer altijd een ontheffing nodig voor het uitvoeren van werkzaamheden in de openbare ruimte. Voor regulier voorkomende werkzaamheden en ruimtelijke ontwikkelingen geldt nu een vrijstellingsregeling.

In bijlage 1 is een uitgebreide beschrijving van de werking van de Flora- en faunawet opgenomen, met daarbij het stroomschema, waarmee bepaald kan worden op welke wijze getoetst wordt of voor een project een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk is. Daarnaast is in bijlage 2 een overzicht gegeven van de beschermde soorten van de Flora- en faunawet en in bijlage 3 een overzicht van de jaarrond beschermde vogelnesten.

2.2 Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998 richt zich op de gebieden die zijn aangewezen op basis van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Met deze Europese richtlijnen worden habitats en soorten van Europees belang beschermd. Dit zijn de Natura 2000-gebieden. De Natuurbeschermingswet 1998 is ook van kracht voor beschermde natuurmonumenten en op gebieden die de Minister van LNV (thans EL&I) heeft aangewezen ter uitvoering van internationale verdragen en verplichtingen, zoals de Wetlands. Omdat de Natura 2000-gebieden het overgrote deel vormen van de drie typen beschermde gebieden met het zwaarste beschermingsregime, richt de checklist vergunningverlening zich specifiek op deze gebieden.

Op grond van de Natuurbeschermingswet moet worden bepaald welke effecten een activiteit heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied. In de wet is uitgangspunt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van habitats kunnen verslechteren of die een significant verstoring effect kunnen hebben op Natura 2000-gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning.

De landelijke staat van instandhouding van de verschillende habitattypen, soorten en vogels staat vermeld in het aanwijzingsbesluit van een Natura 2000-gebied. De instandhoudingsdoelstellingen (behoud, verbetering, uitbreiding per Natura 2000-gebied) zijn gebaseerd op de landelijke staat van instandhouding.

Het voorzorgsbeginsel speelt een belangrijke rol bij vergunningaanvragen. Dit voorzorgsbeginsel houdt in dat alle aspecten moeten worden onderzocht die de instandhoudingsdoelstellingen mogelijk in gevaar kunnen brengen. Op basis van een zogenaamde Voortoets wordt bepaald in hoeverre een activiteit mogelijk tot verslechtering, dan wel significante verstoring van de beschermde habitats of soorten kan leiden en er derhalve sprake is van een vergunningplicht. Voor zover voor een project afzonderlijk dan wel in combinatie met andere projecten of plannen significante gevolgen daarbij niet kunnen worden uitgesloten, dient een uitgebreide vervolgoetsing te worden uitgevoerd in de vorm van een zgn. passende beoordeling. Indien uit deze passende beoordeling blijkt dat significante gevolgen ook niet na het nemen van verzachtende, zogenoemde mitigerende maatregelen kunnen worden voorkomen, dan dient voor projecten de zogenoemde ADC-criteria worden doorlopen. Hierbij wordt gekeken naar alternatieven voor het voorgenomen project, indien deze er redelijkerwijs niet zijn bezien er sprake is van een reden van groot openbaar belang en mocht deze er zijn dan dient de schade aan de natuur te worden gecompenseerd.

2.3 Nota ruimte (Ecologische Hoofdstructuur)

De EHS heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Hierdoor kunnen planten en dieren zich gemakkelijker verspreiden en zijn gebieden beter bestand tegen klimatologische veranderingen en negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden is bovendien een grotere soortendiversiteit te verwachten.

Om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen is het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur in het leven geroepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door middel van het afwegingskader kan worden vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de EHS kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het “Nee-tenzij” regime uit de Nota Ruimte (2006). Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een significant negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang.

De Nota Ruimte is de beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur. Het Rijk en provincies hebben daarnaast de Spelregels EHS (Min. LNV, 2007) opgesteld. De Spelregels EHS zijn een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies

hebben de Spelregels EHS doorgevoerd in het provinciaal ruimtelijk beleid. Omdat de provincies niet verplicht zijn geweest dit rechtstreeks te doen, is ruimte voor regionale maatwerkoplossingen zolang wordt voldaan aan het basisprincipe 'geen nettoverlies aan waarden, voor wat betreft areaal, kwaliteit en samenhang van de EHS' en provincies hierover transparant zijn naar burgers, bedrijven en bestuurlijke partners.

De EHS is beschermd via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. In het kader van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) is het beschermingsregime vastgelegd in de AMvB Ruimte, welke via de provinciale ruimtelijke verordeningen doorwerkt in de gemeentelijke bestemmingsplannen. De AMvB Ruimte bestaat vooralsnog alleen in concept (mei 2009) en ligt formeel ter advies bij de Raad van State.

3 WERKWIJZE

Om na te gaan wat het belang van het plangebied is voor beschermde soorten is het volgende stappenplan gevolgd:

Stap 1: Inventarisatie van beschermde soorten

Om een indruk te krijgen van het voorkomen van beschermde dieren en planten in het plangebied is gebruik gemaakt van openbare informatie op internet, en bestaande literatuur (in hoofdstuk 8 is een overzicht gegeven van de gebruikte literatuur). De verkregen informatie is geïnterpreteerd aan de hand van algemene ecologische kennis en een veldbezoek. Het veldbezoek is uitgevoerd op 26 mei 2011 door Wouter Stempher, ecooloog van Royal Haskoning.

Het veldbezoek is geen volledige inventarisatie aangezien voor dit laatste voor elke soortgroep een eigen methodiek (en geschikt jaargetijde) vereist is. Het veldbezoek is wel geschikt om een indruk te krijgen van de aanwezige landschapselementen, groene structuren en biotopen (biotopenanalyse). Hiermee kunnen zo de mogelijk aanwezige soorten of potenties voor soorten bepaald worden. Ook valt aan te geven wat de (potentiële) relevantie van het gebied is als leefgebied of migratie- en/of trekroute voor beschermde soorten.

De resultaten van stap 1 zijn beschreven in hoofdstuk 4.

Stap 2. Vaststelling van de effecten

Om vast te stellen of het project effect heeft op beschermde flora en fauna, is een analyse gemaakt van het project in relatie tot de habitateisen van de beschermde soorten uit het gebied. Verder is de afstand tot beschermde gebieden in beeld gebracht en eventuele functie van het plangebied voor instandhoudingsdoelstellingen. Daarbij zijn de verwachte storingsfactoren (bijvoorbeeld ruimtebeslag, vermessing of lichtverstoring) in aard, ruimte en tijd in beeld gebracht.

De resultaten van stap 2 zijn beschreven in hoofdstuk 5.

Stap 3. Beoordeling van de effecten op beschermde soorten en gebieden

Op basis van de storingsfactoren uit stap 2, en de verspreiding van beschermde soorten (in tijd en ruimte) in het plangebied en ligging van beschermde gebieden uit stap 1, kunnen de effecten van de geplande ingreep inzichtelijk worden gemaakt. Hierbij wordt aangegeven of al dan niet sprake is van overlap tussen verstoringsfactoren en gevoeligheid van aanwezige natuurwaarden hiervoor (in aard, ruimte en tijd). Vervolgens is beoordeeld of de effecten leiden tot overtreding van de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 of de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie.

De resultaten van stap 3 zijn beschreven in hoofdstuk 6.

Stap 4: Conclusie en consequenties

In deze stap wordt bepaald of het waarschijnlijk is dat het project in het licht van de wet- en regelgeving ten aanzien van beschermde soorten doorgang kan vinden. Hierbij wordt rekening gehouden met de onder de Flora- en faunawet vastgestelde criteria ten aanzien van onder andere de gunstige staat van instandhouding van de soort, eventuele

alternatieven en bij wet genoemde belangen. Indien meer duidelijkheid nodig is over de aanwezigheid van beschermde soorten (om zodoende een volledige effectinschatting te kunnen maken), kan aanvullend onderzoek worden aanbevolen.

De resultaten van stap 4 zijn beschreven in hoofdstuk 7.

4 BESCHRIJVING PLANGEBIED EN BESCHERMDE NATUURWAARDEN

4.1 Locatie

Het plangebied is gelegen achter een aantal bestaande bedrijfspanden aan de Stichtsekade te Ankeveen. In figuur 4.1 is het onderzoeksgebied ten behoeve van de uitbreiding aangegeven met nummer 1, hierna te noemen deelgebied 1.

Figuur 4.1 Locatie plangebied. Ter hoogte van deelgebied 1 is de toekomstige bedrijfsuitbreiding gesitueerd.

4.2 Ligging beschermde gebieden

Het plangebied is gelegen op circa 125 meter van het dichtstbijzijnde EHS gebied en circa 375 meter van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Oostelijke vechtplassen). In figuur 4.2 en 4.3 is de ligging van het plangebied ten opzichte van respectievelijk de EHS en Natura 2000-gebieden weergegeven.

Figuur 4.2 Ligging plangebied ten opzichte van de EHS.

Figuur 4.3 Ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebied Oostelijke vechtplassen.

4.3 Biotopen en groenstructuren

Een gedeelte van deelgebied 1 is in gebruik als opslag en is verhard. Het overige deel is in gebruik als paardenweide of ligt braak. Deelgebied 2 beslaat een tuin, inclusief een (leegstaand) woonhuis en aangrenzende watergang. Onderstaande natuurlijke biotopen kunnen in het plangebied worden onderscheiden:

- Grasland en ruigte
- Braakliggend terrein
- Watergang en oevers
- Struweel

Daarnaast wordt ingegaan op de aanwezige (leegstaande) gebouwen (woonhuis en schuur) die mogelijk plek bieden aan beschermde soorten.

Grasland en ruigte

Het plangebied bestaat voornamelijk uit grasland. In deelgebied 1 is het grasland in gebruik als paardenweide en bestaat het uit een open, structuur- en soortenarme grasvegetatie als gevolg van de intensieve betreding en begrazing. (zie figuur 4.1).

Figuur 4.1 Grasland en ruigte in het plangebied.

Aanwezige soorten in het grasland en de ruigtestrook zijn algemeen voorkomend in Nederland en kenmerkend voor voedselrijke omstandigheden en pioniersituaties. Aanwezige soorten betreffen o.a. straatgras, raaigras, kropaar, glanshaver, haagwinde, ridder- en veldzuring, brandnetel, witte dovenetel, scherpe en kruipende boterbloem, perzikkruid, brede weegbree, madeliefje, gewoon duizendblad, herderstasje, melganzevoet, gewone bereklauw en akkermelkdistel.

Braakliggend terrein

Een klein gedeelte (circa 350 m²) van deelgebied 1 is braakliggend, waarbij de bovenlaag uit opgebracht wit zand bestaat (zie figuur 4.2). Het braakliggende terrein is nagenoeg onbegroeid, pleksgewijs zijn enkele algemeen voorkomende pioniersoorten aanwezig, zoals akkerdistel en perzikkruid.

Figuur 4.2 Braakliggend terrein in het plangebied.

Watergang en oevers

Ten noorden van deelgebied 1 is een watergang aanwezig. De watergang wordt gekenmerkt door steile oevers en voedselrijke omstandigheden. De watergang bevatte (ten tijde van het veldbezoek) nauwelijks water (circa 10 cm). De baggerlaag heeft een dikte van circa 10 – 20 cm.

Het waterprofiel is redelijk begroeid, met algemeen voorkomende soorten zoals liesgras, grote waterweegbree, sterrenkroos, lisdodde en fonteinkruid. De oevers zijn hoofdzakelijk begroeid met een soortenarme grasvegetatie. Aanwezige soorten zijn algemeen voorkomend. Tijdens het terreinbezoek zijn o.a. blaartrekkende boterbloem, wilgenroosje, gewone smeerwortel, gele lis, riet, lisdodde, grote waterweegbree en reuzenberenklauw (exoot) aangetroffen (zie figuur 4.3).

Figuur 4.3 Aangrenzende watergang nabij deelgebied 2.

Struweel

Langs de zuidzijde van deelgebied 1 (ter hoogte van het braakliggende terrein) zijn een aantal struiken aangeplant die enigszins zijn verwilderd. Het struweel bestaat vooral uit cultivars, zoals sneeuwbes en Amerikaans krentenboompje. In de ondergroei zijn diverse ruigtesoorten, zoals akkerdistel, perzikkruid, haagwinde en wilgenroosje aanwezig (zie figuur 4.4).

Figuur 4.4 Aanwezig struweel ter hoogte van braakliggend terrein in deelgebied 1.

Groenstructuren

De voornaamste groenstructuren in de directe omgeving worden gevormd door een watergang en bomenrij direct ten noorden van het plangebied en aangrenzende coniferenhagen. Het plangebied is gelegen in een bebouwingskern, welke wordt omringd door grote natuurgebieden met bijzondere natuurwaarden. Aan de oostzijde van het plangebied bevinden zich ondermeer de Fransche Kampheide en het Spanders woud. Ten westen van het plangebied bevinden zich de Ankeveense Plassen en Loosdrechtse plassen.

4.4 Beschermde soorten

4.4.1 Flora

In het plangebied aanwezige vegetaties zijn sterk gecultiveerd en zijn door de voedselrijke omstandigheden en het intensieve beheer (of begrazing) floristisch gezien weinig interessant. Beschermde soorten zijn niet aangetroffen en worden op basis van het aanwezige biotoop ook niet verwacht.

In het plangebied komen geen streng beschermde plantensoorten van tabel 2 en 3 voor.

4.4.2 Zoogdieren

Vanwege de grote verschillen in ecologie (en beschermingsstatus) worden vleermuizen en overige zoogdieren hieronder afzonderlijk behandeld.

Vleermuizen

Het plangebied wordt gekenmerkt door een relatief kleinschalige karakter. Door de ligging in een kleine bebouwingskern (met geschikte verblijfplaatsen op korte afstand) en aanwezigheid van opgaande beplanting in de directe omgeving is het plangebied geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Naar verwachting zijn soorten als de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger incidenteel foeragerend in het plangebied aanwezig.

Tijdens de veldbezoeken zijn aanwezige bomen in het plangebied onderzocht op gaten en hollen die dienst kunnen doen als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Dergelijke gaten of hollen zijn niet aangetroffen in de bomen.

Het plangebied is matig geschikt als leefgebied voor vleermuizen (tabel 3). Naar verwachting zijn incidenteel foeragerende en passerende individuen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger aanwezig.

Overige zoogdieren

Doordat het plangebied grotendeels gecultiveerd is en intensief wordt beheerd (dan wel begraasd) is weinig geschikt leefgebied voor zoogdieren aanwezig. Alleen de ruigtevegetatie langs de randen van het braakliggend terrein en de oevervegetatie vormt een geschikt leefgebied voor algemeen voorkomende muizen (o.a. rosse woelmuis en veldmuis) en spitsmuizen (huisspitsmuis en gewone bosspitsmuis). Grotere zoogdieren worden niet verwacht doordat beschutting en geschikt foerageergebied ontbreekt.

In het plangebied komen geen streng beschermde (overige) zoogdieren van tabel 2 en 3 voor.

4.4.3 Broedvogels

Het plangebied is door het (nagenoeg) ontbreken van hoogopgaande beplanting en beschutting in de vorm van struweel, bosschages of bomen voor veel broedvogels niet geschikt als broedlocatie. Het aanwezige struweel is geschikt voor algemeen voorkomende zangvogels, zoals merel, koolmees, pimpelmees en winterkoning.

Broedvogels maken naar verwachting gebruik van het plangebied. Jaarrond beschermde nesten zijn mogelijk aanwezig.

4.4.4 Reptielen en amfibieën

Het plangebied wordt omringd door natte, grootschalige natuur- en moerasgebieden, die als kerngebied fungeren voor diverse beschermde reptielen en amfibieën, waaronder ringslang, levendbarende hagedis, heikikker en de rugstreeppad. Van deze soorten is de rugstreeppad in het plangebied aangetroffen (zie figuur 4.6).

Figuur 4.6 In het plangebied aangetroffen rugstreeppadden.

De rugstreeppad is een soort van dynamisch milieus en heeft een voorkeur voor zandige gebieden met een hoge dynamiek (pioniersituaties). Leefgebieden kunnen zowel natuurlijk en halfnatuurlijk zijn, als sterk door menselijk ingrepen beïnvloed. Voor de voortplanting is de rugstreeppad afhankelijk van ondiepe wateren, die vrij snel

opwarmen. Vaak wordt gebruik gemaakt van tijdelijke poeltjes en plassen, maar ook slootjes en vennen kunnen geschikt zijn. Naar verwachting is recentelijk zand aangebracht in deelgebied 1. Dit zand biedt een geschikt landbiotoop voor de rugstreeppad, waarbij aanwezige rommelhoekjes en rijplaten (zie figuur 4.2 en figuur 4.7) een geschikte schuilgelegenheid bieden voor overdag. De watergang ten noorden van het plangebied kan eventueel functioneren als voortplantingsbiotoop. Het waterpeil in de watergang was erg laag (10 – 20 cm water), plaatselijk was de watergang (ten tijde van veldbezoek) zelfs drooggevalen (zie figuur 4.7).

Figuur 4.7 Aanwezige schuilgelegenheden in de vorm van rommelhoekjes in het plangebied en geschikt voortplantingswater ten noorden van het plangebied.

Het Gooi wordt beschouwd als een kerngebied van de rugstreeppad. Naar verwachting is de rugstreeppad vanuit nabij gelegen (natuur)gebieden in het plangebied terecht gekomen. Daarnaast zijn door de aanleg (en het tijdelijk braak liggen) van bouwterreinen in de omgeving vermoedelijk geschikte biotopen voor de rugstreeppad ontstaan. De rugstreeppad wordt regelmatig op bouwlocaties en afgravingen aangetroffen.

Er zijn verder geen andere streng beschermde amfibieën of reptielen in het plangebied verwacht. Daarnaast is geen geschikt leefgebied voor deze soorten aanwezig in het plangebied.

In het plangebied komt de streng beschermde rugstreeppad (tabel 3) voor.

4.4.5 Vissen

In de watergang zijn geen vissen aangetroffen. De watergang bevatte te weinig water om geschikt te zijn als leefgebied.

In het plangebied komen geen streng beschermde vissoorten van tabel 2 en 3 voor.

4.4.6 Dagvlinders en libellen

Het plangebied is door het nagenoeg ontbreken van kruiden- en structuurrijke gras-, oever en struweelvegetaties niet geschikt als leefgebied voor beschermde dagvlinders of libellen. Alleen de aanwezige oever- en ruigtevegetaties bieden een (matig) geschikt biotoop voor enkele algemeen voorkomende libellen- en dagvlindersoorten. Hierbij kan

gedacht worden aan soorten als lantaarntje, blauwe glazenmaker, atalanta en groot dikkopje. Op basis van de literatuurstudie en het aangetroffen biotoop worden geen beschermde soorten in het plangebied verwacht.

In het plangebied komen geen beschermde dagvlinder- of libellensoorten voor.

4.4.7 Overige soorten

In de omliggende natuurgebieden zijn waarnemingen bekend van streng beschermde ongewervelde, zoals de platte schijfhoren en gestreepte waterroofkever (Boesveld *et al.*, 2010, Huijbregts, 2004, Cuppen *et al.*, 2007 en www.naturalis.nl). De watergangen in of nabij het plangebied zijn echter voedselrijk, bevatten weinig water (vallen zelfs gedeeltelijk droog) en zijn weinig begroeid met waterplanten en daardoor niet geschikt als leefgebied voor beschermde ongewervelde.

In het plangebied komen geen beschermde ongewervelde voor.

4.5 Synthese inventarisatie

In tabel 4.1 is een overzicht gegeven van de beschermde soorten die in het plangebied worden verwacht of daadwerkelijk zijn aangetroffen. Dit overzicht is tot stand gekomen op basis van de gegevens van de literatuurstudie en de tijdens de terreinbezoeken vastgestelde biotopen en aanwezige soorten.

Tabel 4.1: Overzicht verwachte en aanwezige beschermde soorten in het plangebied.

Soort	Beschermingsstatus				
	Flora- en faunawet			Habitatrichtlijn bijlage IV/bijlage 1 (AMvB);	Biotoop ¹
	1	2	3		
Zoogdieren					
Veldmuis	X			-	WO & GR
Rosse woelmuis	X			-	WO & GR
Dwergspitsmuis	X			-	WO & GR
Gewone bosspitsmuis	X			-	WO & GR
Egel	X			-	WO & GR
Laatvlieger			X	X	WO, GR & G
Gewone dwergvleermuis			X	X	WO, GR & G
Ruige dwergvleermuis			X	X	WO, GR & G
Amfibieën					
Bruine kikker	X			-	WO & GR
Bastaardkikker	X			-	WO & GR
Meerkikker	X			-	WO & GR
Gewone pad	X			-	WO & GR
Kleine watersalamander	X			-	WO & GR
Rugstreeppad			X	X	WO & B

¹ WO = Watergang en Oevers, GR = Grasland en Ruigte, B = Braakliggend en G = Gebouwen.

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 t/m 3 van de Flora- en faunawet en daarom niet vermeld in tabel 4.1; alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord zijn verboden. Jaarrond beschermde nesten zijn mogelijk aanwezig in het plangebied.

5 VOORGENOMEN INGREEP EN MOGELIJK EFFECTEN

5.1 Omschrijving activiteiten en werkzaamheden

De voorgenomen ingreep bestaat uit uitbreiding van een bestaand bedrijfspand in deelgebied 1. Deelgebied 1 zal hierdoor grotendeels worden verhard. Een gedeelte wordt vervolgens bebouwd en een gedeelte wordt in gebruik genomen als opslag. Het gebouw zal eenzelfde hoogte en uitstraling hebben als bestaande bedrijfspanden (zie figuur 5.1).

Figuur 5.1 Bestaande bedrijfspanden grenzend aan het plangebied.

5.2 Mogelijke effecten

De in paragraaf 5.1 beschreven activiteiten en werkzaamheden leiden tot tijdelijke effecten. Deze effecten zijn alleen aan de orde tijdens de realisatie van het bedrijfspand of de verbouwing van de woning. De volgende tijdelijke effecten worden onderscheiden:

- Verstoring door aanwezigheid van mensen en (groot) materieel;
- Verstoring door geluid, licht en trillingen;
- Vernietiging van leefgebied door aanleg verharding en bebouwing;

Aanwezige (grote) bomen blijven behouden en er is geen sprake van demping van de watergang.

Permanente effecten worden niet verwacht. Toekomstige werkzaamheden op het bedrijfsterrein bestaan voornamelijk uit het aan- en afvoeren van materialen en opslag en leiden niet of nauwelijks tot een toename van de geluidsbelasting. Het plangebied is nagenoeg omringd door bedrijventerrein en woningen en is op korte afstand van de relatief drukke N236 gelegen. Een eventuele, geringe toename van de geluidsbelasting zal opgaan in de achtergrondverstoring.

Gezien de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (375 meter) en tussenliggende bosschages en tuinen, heeft een (beperkte) toename van licht in het plangebied geen effecten tot gevolg.

6 EFFECTBEOORDELING

In dit hoofdstuk worden de verwachte effecten op beschermde soorten beoordeeld. Hierbij wordt alleen aandacht besteed aan de soorten die voorkomen dan wel verwacht worden binnen het plangebied en studiegebied (tabel 4.1) en vermeld staan in tabel 2 of 3 AMvB art. 75 van de Flora- en faunawet (inclusief broedvogels). Soorten van tabel 1 AMvB art. 75 van de Flora- en faunawet worden hier verder niet behandeld. Omdat de geplande ingreep onder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting valt, geldt voor deze soorten, met inachtneming van voorzorgsmaatregelen, een vrijstelling van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet.

6.1 Zoogdieren

Het plangebied wordt naar verwachting gebruikt als foerageergebied door de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Daarnaast zijn mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig.

Tijdens de bouw van de bedrijfshal worden binnen het foerageergebied werkzaamheden uitgevoerd. Doordat vleermuizen rond en na zonsondergang actief worden, zal er geen effect optreden omdat de werkzaamheden alleen overdag uitgevoerd worden (daarnaast zal de bouwplaats niet worden verlicht).

De geringe afname van geschikt foerageergebied heeft geen effect op de functionaliteit van het leefgebied van aanwezige soorten. Het oppervlak dat verdwijnt is te verwaarlozen, daarnaast blijven voldoende alternatieven in de directe omgeving voorhanden.

Er zal geen negatief effect optreden op foerageergebied van aanwezige vleermuizen.

6.2 Broedvogels

Broedvogels maken gebruik van het plangebied of directe omgeving. De geplande werkzaamheden leiden tot een lokale toename van licht, trilling, geluid en menselijke activiteiten (optische verstoring). Wanneer de werkzaamheden in het broedseizoen plaatsvinden, kan hierdoor verstoring van broedvogels optreden.

Als broedseizoen wordt globaal de periode 15 maart t/m 15 augustus¹ aangehouden. Het gaat er echter om of er een broedgeval is of niet, waardoor er in feite geen standaardperiode geldt voor het broedseizoen. Wanneer kort voorafgaand aan werkzaamheden aangetoond kan worden dat geen broedvogels nabij de activiteit aanwezig zijn, kunnen negatieve effecten uitgesloten worden. Uiteraard leidt dat wel tot risico's bij de planning.

Om effecten te voorkomen dienen de werkzaamheden óf buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd om zo verstoring van broedvogels te voorkomen óf voor het broedseizoen te worden begonnen en continu te worden doorgezet waardoor de huidige broedlocaties ongeschikt zijn en vogels op zoek gaan naar andere broedplaatsen in de

¹ Deze periode is indicatief (zie box in hoofdstuk 7). Er moet voor aanvang van de werkzaamheden uitgesloten worden dat vogels tot broeden zijn gekomen binnen de beïnvloede zone.

omgeving. In de directe omgeving van het plangebied zijn hiervoor voldoende alternatieven aanwezig. Een andere mogelijkheid is de situatie voor broedvogels ongeschikt te maken (bijvoorbeeld door verwijdering van de vegetatie) voordat zij met broedactiviteiten beginnen.

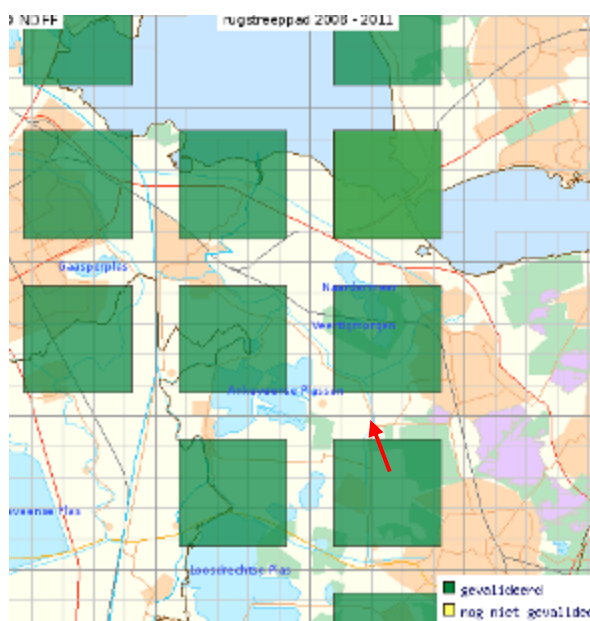
Negatieve effecten op broedvogels, en dus een overtreding van verbodsbepalingen, kunnen optreden als gevolg van de werkzaamheden. Deze effecten kunnen evenwel voorkomen worden.

6.3 Amfibieën

Het plangebied is onderdeel van het leefgebied van de rugstreeppad. Tijdens het veldbezoek zijn enkele individuen aangetroffen op het braakliggende terrein. De hier aanwezige pionierssituaties bieden een geschikte schuil- en overwinteringsplaats. Aanwezige individuen gebruiken het plangebied en omgeving als foerageergebied. De (ondiepe) watergang direct ten noorden van het plangebied kan daarbij mogelijk dienen als voortplantingswater.

Als gevolg van de geplande ingreep verdwijnt het braakliggende terrein en daarmee actueel leefgebied van de rugstreeppad. Het braakliggende terrein heeft een oppervlak van circa 350 m² en is waarschijnlijk ontstaan doordat de eigenaar in het (recente) verleden zand heeft opgebracht.

In de omgeving aanwezige natuurgebieden vormen gezamenlijk een belangrijk kerngebied (Het Gooi) van de rugstreeppad (Creemers & van Delt, 2009 en www.ravon.nl). Dit blijkt ook uit verschillende waarnemingen van deze soort in de directe omgeving (zie figuur 6.1).

Figuur 6.1 Waarnemingen van de rugstreeppad in de directe omgeving (Bron: www.telmee.nl en www.ravon.nl).

De aanleg van het (kleinschalige) bedrijventerrein, waarbinnen het plangebied is gelegen, heeft ervoor gezorgd dat er in het verleden diverse percelen (tijdelijk) braak hebben gelegen. In de omgeving aanwezige rugstreeppadden hebben deze terreinen naar verwachting snel gekoloniseerd. De aanleg van het bedrijventerrein heeft daardoor (tijdelijk) een impuls betekent voor de aanwezige populatie rugstreeppadden. Inmiddels zijn de meeste percelen bebouwd. Verspreid zijn nog enkele braakliggende percelen aanwezig, die mogelijk ook plek bieden aan de rugstreeppad (zie figuur 6.2)

Figuur 6.2 Braakliggend terrein in de omgeving.

De functionaliteit van het leefgebied van de rugstreeppad is niet in het geding door de geplande ingreep. Er gaat slechts een zeer klein gedeelte van het aanwezige leefgebied (waartoe ook de omliggende natuurgebieden worden gerekend) verloren. Het (potentieel) geschikte voortplantingswater, direct buiten de begrenzing van het plangebied, blijft behouden. In de omgeving blijven voldoende geschikte schuil- en overwinteringsplaatsen voorhanden, waaronder op het aangrenzende perceel van de kwekerij ten noorden van het plangebied en in nabij gelegen natuurgebieden (o.a. Oostelijke Vechtplassen).

Om effecten te voorkomen dienen aanwezige individuen voor aanvang van de werkzaamheden te worden weggevangen en verplaatst naar geschikt leefgebied in de directe omgeving.

Negatieve effecten op de rugstreeppad, en dus een overtreding van verbodsbepalingen, kunnen optreden als gevolg van de werkzaamheden. Deze effecten kunnen evenwel voorkomen worden.

6.4 Beschermde gebieden

Het plangebied is gelegen op 125 en 375 meter afstand van respectievelijk de EHS en het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen'. Omdat de ontwikkeling buiten de begrenzing van de EHS is gelegen, is het beschermingsregime dat hierop van toepassing is ("nee, tenzij principe") conform de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (Provincie Noord-Holland, 2010), niet aan de orde.

De geplande ingreep heeft een lokale toename van geluid, licht, trillingen en menselijke activiteiten tot gevolg (tijdelijk dan wel permanent). Het plangebied staat niet in verbinding met nabij gelegen Natura 2000-gebieden en wordt afgeschermd door diverse

woonpercelen en bedrijfspanden. De (geringe) toename van de geluidsbelasting zal opgaan in reeds aanwezige achtergrondverstoring (zie ook §5.2). Door afscherming van andere panden en percelen, is geen sprake van een toename van licht of optische verstoring in Natura 2000-gebieden. Eventuele (tijdelijke) trillingen, als gevolg van de bouwwerkzaamheden, zijn dermate gering dat deze niet tot verstoring in Natura 2000-gebieden zal leiden.

Er is geen sprake van verstoring (door externe werking) van aanwezige natuurwaarden (met een instandhoudingsdoelstelling) in het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, als gevolg van de geplande ingreep.

6.5 Synthese effectbeoordeling

Het voorgaande hoofdstuk is samengevat in tabel 6.1. Wanneer maatregelen ter voorkoming van effecten worden uitgevoerd, kan overtreding van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden voorkomen. Wanneer dit niet mogelijk is, is de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk.

Voor broedvogels geldt dat een ontheffing in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting niet te verkrijgen is. Effecten dienen dus voorkomen te worden en mitigatie is niet aan de orde. Een ontheffing voor soorten die voorkomen op Habitatrichtlijn bijlage IV is alleen mogelijk als met de ingreep een wettelijk genoemd belang gemoeid is (onder andere dwingende reden van groot openbaar belang en maatregelen gericht op volksveiligheid of natuurbescherming). Ook hier geldt dat effecten het beste voorkomen moeten worden.

Tabel 6.1: Synthese effectbeoordeling

Soortgroep	Overtreding verbodsbepaling	Voorkomen van effecten mogelijk	Effecten te mitigeren?	Ontheffing nodig
Vleermuizen	Nee ¹	n.v.t.	n.v.t.	Nee
Broedvogels	Ja	Ja	n.v.t.	Niet mogelijk
Amfibieën	Ja	Nee	Ja	Nee (vrijstelling mogelijk)
Jaarrond beschermde vogels	Mogelijk	Ja	Ja	Niet mogelijk

¹ Voorwaarde dat er na zonsondergang niet gewerkt gaat worden en de bouwplaats niet wordt verlicht.

7 CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES

7.1 Algemeen

- Het plangebied is van belang voor zwaarder beschermde soorten;
- Het initiatief kan overtredingen van de Flora- en faunawet voor verschillende soorten met zich meebrengen;
- Om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen, dienen bij de uitvoering van werkzaamheden, voorzorgsmaatregelen in acht te worden genomen. Dit betreffen:
 - Wegvangen en verplaatsen aanwezige amfibieën;
 - Voorkomen verstoring van broedvogels.
- Te allen tijde dient de zorgplicht te worden nageleefd (zie hierna);
- Er zijn geen effecten op beschermde gebieden (Natura 2000/EHS).

7.2 Voorzorgsmaatregelen

7.2.1 Broedvogels

Alle broedvogels zijn beschermd middels de Flora- en faunawet. Voor verstoring van broedvogels (overtreding artikel 11) wordt geen ontheffing verleend voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Maatregelen ter voorkoming van effecten zijn daarom noodzakelijk om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen.

Om effecten te voorkomen dienen de werkzaamheden óf buiten het broedseizoen (globaal 15 maart – 15 juli) te worden uitgevoerd om zo verstoring van broedvogels te voorkomen óf *voor* het broedseizoen te worden *begonnen* en continu te worden doorgezet waardoor de huidige broedlocaties ongeschikt zijn en vogels op zoek gaan naar andere broedplaatsen in de omgeving. Een andere mogelijkheid is de situatie voor broedvogels ongeschikt te maken voordat zij met broedactiviteiten beginnen.

Broedseizoen

Voor een begrip als 'broedseizoen' is geen standaardperiode te hanteren. Afhankelijk van de soort en weersomstandigheden in een bepaald jaar kunnen soorten veel eerder of juist later broeden dan normaal het geval zou zijn. Dit kan zelfs per regio verschillen. Voor de wet is van belang of een broedgeval verstoord wordt, ongeachte de datum. De vaak geciteerde periode 15 maart t/m 15 juli is dus slechts een indicatie. Voor aanvang van de werkzaamheden dient altijd op broedgevallen gecontroleerd te worden. Ook de fase van nestbouw geldt als een broedgeval.

7.2.2 Amfibieën

Om effecten te voorkomen dienen aanwezige individuen van de rugstreeppad vóór aanvang van de werkzaamheden te worden gevangen en verplaatst naar geschikt leefgebied in de directe omgeving (door een ter zake deskundige). Aanwezige exemplaren kunnen worden gevangen door rondom het plangebied een scherm aan te brengen, waarbij op regelmatige afstand emmers worden ingegraven. Ook tijdens het uitvoeren van werkzaamheden dient het vangscherm rond het plangebied aanwezig te zijn, om herkolonisatie te voorkomen.

Een gedetailleerde beschrijving van bovengenoemde maatregelen en de periode waarin deze plaats moeten vinden, dient te worden beschreven in een ecologisch werkprotocol, welke nageleefd dient te worden om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen.

Het vangen en verplaatsen van rugstreeppadden is geen overtreding van de artikelen 9 en 13 lid 1 van de Flora- en faunawet. Het is toegestaan om soorten te verplaatsen uit de directe gevarenzone naar een vergelijkbare habitat in de directe omgeving. Dit moet gebeuren binnen de daarvoor benodigde tijd.

7.3 Zorgplicht

De Flora- en Faunawet erkent de intrinsieke waarde van het in het wild levende dier. Dit betekent dat voor de wet alle dieren van onvervangbare waarde zijn en dat mensen daar niet onzorgvuldig mee mogen omspringen. De zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht nemen voor in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit is een algemene fatsoeneis die voor iedereen geldt. De zorgplicht geldt ook voor planten.

Wanneer onderstaande maatregelen worden nageleefd, wordt voldaan aan de zorgplicht:

- Door de ruigtevegetatie voor de werkzaamheden te verwijderen (maaïen), kunnen eventueel aanwezige zoogdieren het plangebied tijdig verlaten;
- Aanwezige dieren (zoogdieren en amfibieën) worden kort voor de werkzaamheden verplaatst naar geschikt leefgebied in de directe omgeving, om (onnodig) doden of verwonden te voorkomen;

Maatregelen in het kader van de zorgplicht mogen door iedereen uitgevoerd worden.

8 LITERATUUR

Boesveld, A., A.W. Gmelig Meyling & I. van Lente, 2010. Verspreidingsonderzoek Mollusken van de Europese Habitatrichtlijn. Resultaten van het inventarisatiejaar 2009. Platte schijfhoren *Anisus vorticulus*. Stichting Annemoon.

Bink, F.A., 1992. Ecologische Atlas van de Dagvlinders van Noordwest-Europa. Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek, Unie van Provinciale Landschappen.

Cuppen, J.G.M., O. Vorst, B. Koese & H. Sierdsema, 2007. De gestreepte waterroofkever *Graphoderus Bilineatus* in Nederland. Inhaalslag 2006/2007.

Huijbregts H. 2004. Gestreepte waterroofkever *Graphoderus bilineatus* (Degeer, 1774). – EIS – Nederland, www.naturalis.nl/eis.

Janssen, J.A.M. & J.H.J. Schaminée, 2008. Europese Natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. Tweede sterk herziene en uitgebreide druk. KNNV Uitgeverij.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselveiligheid, 2007. Spelregels EHS.

Overman, W.G. & J.J. Dekker, 2007. Inhaalslag Verspreidingsonderzoek Nederlandse Zoogdieren VONZ 2006.

Provincie Noord-Holland, 2010. Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie.

Thissen, J.B.M., R.H. Witte van den Bosch, C. Achterberg, D. L. Bekker, E.T.C. de Bruijckere & V.A.A. Dijkstra, 2009. Verspreidingsonderzoek Nederlandse zoogdieren VONZ 2008.

Websites:

www.naturalis.nl

www.ravon.nl

www.telmee.nl

www.waarneming.nl

www.minlnv.nederlandsesoorten.nl

BIJLAGE 1: NEDERLANDSE NATUURWETGEVING

Het toetsingskader in dit rapport wordt gevormd door de Flora- en faunawet. Deze wet regelt de bescherming van planten en dieren in Nederland en is in april 2002 in werking getreden. In 2005 is het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten ingrijpend gewijzigd. Via de Flora- en faunawet is onder andere het soortenbeschermingsdeel van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in de Nederlandse wetgeving vastgelegd.

Onder de Flora- en faunawet zijn als beschermde soort aangewezen (LNV, 1998):

- een aantal inheemse plantensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende soorten zoogdieren (m.u.v. zwarte rat, bruine rat en huismuis);
- alle van nature op het Europese grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende amfibieën- en reptielensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende vissoorten (m.u.v. soorten in Visserijwet 1963);
- een aantal overige inheemse diersoorten aangewezen als beschermde soort.

Daarnaast is een aantal uitheemse dier- en plantensoorten als beschermde soort aangewezen.

De wet heeft betrekking op onder meer beheer en schadebestrijding, jacht, handel en bezit en overige menselijke activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten.

Doelstelling wet

De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Daarnaast erkent de wet dat ook dieren die geen direct nut opleveren voor de mens van onvervangbare waarde zijn (erkenning van de intrinsieke waarde). Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling. Het verlenen hiervan is de bevoegdheid van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) of, in geval van beheer en schadebestrijding, van Gedeputeerde Staten (LNV, 1998). Het verlenen van ontheffingen is gedelegeerd aan Dienst Regelingen.

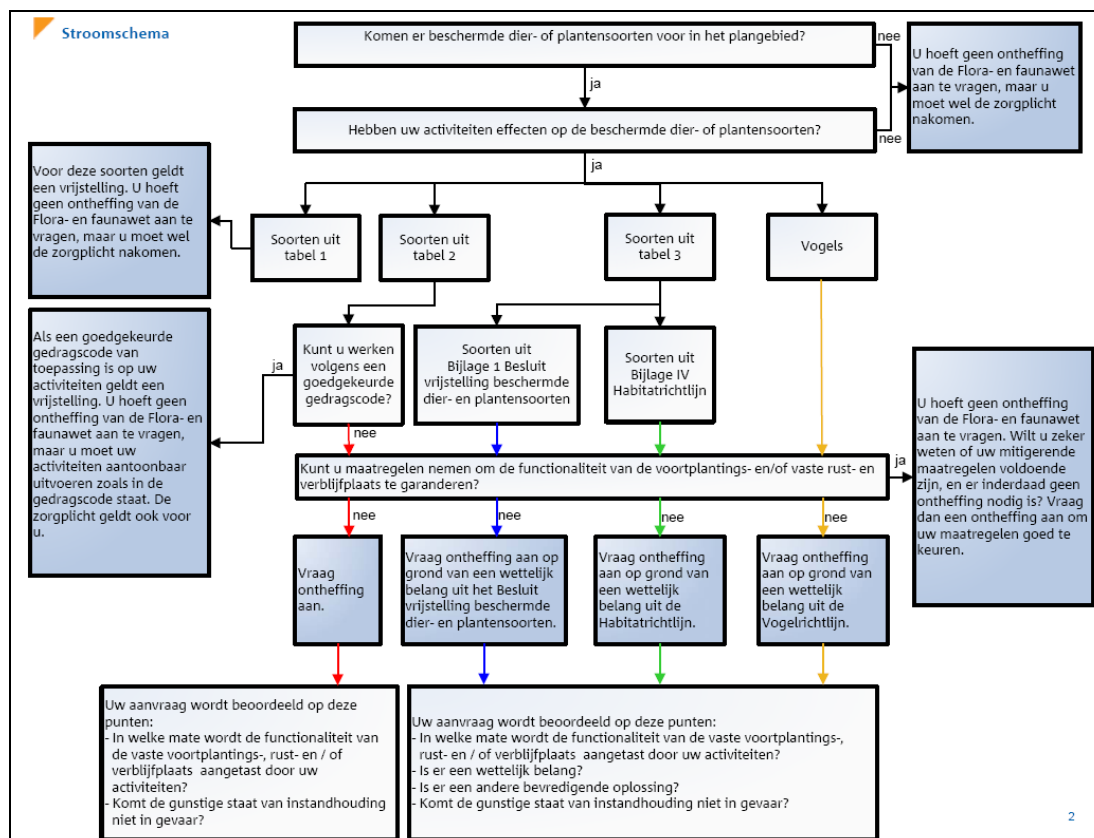
Beschermingsstatus

Op 23 februari 2005 is de AMvB artikel 75 in werking getreden, waarmee drie verschillende beschermingsregimes zijn vastgesteld. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingsstoets voor ontheffingverlening.

1. Beschermde meer algemene soorten (tabel 1 van de AMvB art 75).
2. Beschermde minder algemene soorten (tabel 2 van de AMvB art 75).
3. Streng beschermde soorten (tabel 3 van de AMvB art 75). In deze tabel zijn de soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn opgenomen.

In figuur 1 is een stroomschema weergegeven, waarmee bepaald kan worden op welke wijze getoetst wordt of voor een project een ontheffing van de Flora- en faunawet benodigd is.

Figuur 1 Stroomschema ter beoordeling van de noodzaak van een ontheffing voor een gepland project.

Veel streng beschermde soorten vallen onder de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn. Er zijn echter ook inheemse (Nederlandse) dier- en plantensoorten als streng beschermde soorten aangewezen. Deze streng beschermde soorten zijn opgenomen in tabel 3 van de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) welke de Flora- en faunawet reglementeert. Voor deze soorten moet een uitgebreide toets uitgevoerd worden. Niet streng beschermde soorten vallen ook onder de Flora- en faunawet. Enerzijds zijn dit soorten (tabel 2 van de AMvB art 75) waarop negatieve effecten bij ruimtelijke ontwikkelingen slechts toegestaan zijn na het verkrijgen van een ontheffing, tenzij gewerkt wordt volgens een vooraf door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Voor soorten van dit beschermingsniveau dient een lichte toets te worden uitgevoerd. Anderzijds zijn er soorten die in Nederland zo algemeen zijn dat bij ruimtelijke ontwikkeling een algemene ontheffing geldt (tabel 1) en deze dus niet hoeft te worden aangevraagd, mits de voorgenomen werkzaamheden voldoen aan een van de volgende criteria:

1. de werkzaamheden zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud;
2. de werkzaamheden zijn te kwalificeren als bestendig gebruik;
3. de werkzaamheden zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling.

Door een recente uitspraak van de Raad van State is het voor soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor *de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling*. Voor vogels is het daarbovenop ook niet mogelijk een ontheffing te krijgen voor *dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten*.

Soorten die niet zijn genoemd in de AMvB (alle overige van nature in Nederland voorkomende niet beschermde soorten) vallen onder de algemene zorgplicht.

Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet bevat een aantal verbodsbepalingen om de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te waarborgen. De meest relevante verbodsbepalingen zijn terug te vinden in artikel 8 tot en met 13 en worden hieronder kort weergegeven:

- *artikel 8*: Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen;
- *artikel 9*: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen;
- *artikel 10*: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten;
- *artikel 11*: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren. Dit dient te allen tijde per soort en per project te worden getoetst;
- *artikel 12*: Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen;
- *artikel 13*: Het is verboden planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort, (...) te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin (...) binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

Deze verbodsbepalingen zijn geldig in heel Nederland, ongeacht het type werkzaamheden of de omvang daarvan. Vaak is het mogelijk vrijstelling of ontheffing te krijgen voor het overtreden van een van de verbodsbepalingen. Of dit mogelijk is en onder welke voorwaarden hangt af van het beschermingsniveau van de beschermde soort in kwestie en de aard van de handeling.

Zorgplicht

Voor alle planten en dieren (dus ook voor soorten, die niet zijn opgenomen in de Flora- en faunawet) geldt de algemene zorgplicht. Deze houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving (LNV, 1998). Veelal komt de zorgplicht erop neer dat tijdens werkzaamheden negatieve effecten op planten en dieren zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen en dat bij de inrichting aandacht moet worden besteed aan de realisatie van geschikt habitat voor plant en dier.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen effecten mogen optreden, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat de verstoring en eventueel lijden zo beperkt mogelijk is.

=O=O=O=